Jalinan Sistem Pembayaran Masa Nyata bagi Pembayaran Rentas Sempadan yang Cekap

Platform Pembayaran Runcit Masa Nyata (*Real-time Retail Payments Platform*, RPP) yang dilancarkan sejak bulan Disember 2018 telah menjadikan perkhidmatan pembayaran domestik yang pantas, mudah dan berkos rendah[1] suatu norma biasa kepada pengguna. Pada masa ini, dua jenis perkhidmatan ditawarkan melalui RPP, iaitu perkhidmatan DuitNow Transfer dan DuitNow QR. Melalui perkhidmatan DuitNow Transfer, pengirim boleh memindahkan dana serta-merta dengan merujuk nombor telefon mudah alih penerima[2]. Begitu juga dengan perkhidmatan DuitNow QR yang membolehkan pelanggan menggunakan mana-mana e-dompet bank atau bukan bank yang mengambil bahagian bagi mengimbas kod DuitNow QR untuk membuat pembayaran. Peniaga juga boleh menerima pembayaran dengan lancar daripada mana-mana e-dompet bank atau bukan bank yang mengambil bahagian melalui satu kod DuitNow QR yang seragam. Hal ini mengurangkan keperluan peniaga memaparkan banyak kod QR daripada pengendali e-dompet yang berbeza.

Pada peringkat serantau, usaha-usaha juga telah bermula bagi meningkatkan kecekapan pembayaran rentas sempadan. Usaha ini bertujuan untuk mengatasi kesukaran yang dialami dalam perkhidmatan pembayaran rentas sempadan iaitu perkhidmatan yang lebih perlahan dan lebih mahal[3] berbanding dengan perkhidmatan pembayaran domestik. Bagi mencapai matlamat ini, Bank telah memudah cara pelaksanaan jalinan pembayaran dua hala dengan Thailand dan Indonesia. Pengaturan yang serupa juga sedang diusahakan dengan Singapura (Gambar Rajah 1).

Dengan adanya jalinan antara RPP dengan sistem pembayaran masa nyata negara lain, pengguna di kedua-dua negara akan mendapat manfaat daripada pembayaran rentas sempadan yang lebih pantas dan lebih murah. Contohnya, wang akan dipindah masuk ke dalam akaun penerima serta-merta berbanding dengan tempoh satu hingga dua hari bekerja yang lazimnya diperlukan untuk perkhidmatan pembayaran rentas sempadan konvensional[4]. Sebelum mengesahkan pembayaran, pengguna akan dimaklumkan terlebih dahulu berkenaan fi dan kadar pertukaran asing yang akan dikenakan, yang lazimnya ditetapkan secara kompetitif. Bank terus menggalakkan lebih banyak pengendali e-dompet yang berminat untuk menyertai jalinan tersebut. Hal ini akan memperluas akses kepada perkhidmatan pembayaran rentas sempadan masa nyata bagi pengguna dan peniaga.

Gambar Rajah 1: Status Jalinan Pembayaran Dua Hala

Negara rakan kongsi[1]	Pembayaran QR rentas sempadan	Kiriman wang rentas sempadan
Thailand	Sudah mula beroperasi	Dalam pembangunan
Indonesia	Sudah mula beroperasi	Dalam perbincangan
Singapura	Dalam pembangunan	Dalam pembangunan

[1] Sila rujuk laman web sesawang DuitNow Transfer dan DuitNow QR PayNet untuk senarai institusi kewangan peserta yang mengambil bahagian.

Sumber: Bank Negara Malaysia

[1] Perkhidmatan DuitNow Transfer adalah percuma untuk pindahan wang sebanyak RM5,000 dan ke bawah. Bagi pindahan wang yang melebihi RM5,000, fi transaksi dihadkan pada RM0.50.

[2] Pengenalan lazim lain yang disokong DuitNow Transfer termasuk nombor kad pengenalan, nombor pasport dan nombor pendaftaran perniagaan.

[3] Pembayaran rentas sempadan pada amnya dibuat melalui pengaturan perbankan koresponden. Kesukaran utama daripada pengaturan yang sedemikian termasuk kos yang tinggi dan perkhidmatan yang perlahan disebabkan oleh kebergantungan kepada berbilang pengantara (cth. kos mudah tunai untuk dana berbilang akaun nostro yang dibayar lebih awal serta waktu pemprosesan yang lebih panjang disebabkan oleh tahap kecekapan operasi, syarat tempatan dan had waktu tertentu (cut-off times) yang berbeza merentas pelbagai pengantara). Pada tahun 2021, kos purata pengiriman wang merentas sempadan melalui penyedia perkhidmatan kiriman wang bukan bank adalah sebanyak 2.2% daripada nilai transaksi, manakala kos purata e-pengiriman wang adalah sebanyak 1.9% daripada nilai transaksi.

[4] Contohnya, pindahan bertelegraf asing dan kad bayaran.

Gambar Rajah 2: Langkah-Langkah Membuat Pembayaran QR Rentas Sempadan

1 **Imbas kod QR peniaga menggunakan aplikasi pembayaran mudah alih anda.**

2 **Masukkan jumlah dan pastikan butiran pembayaran adalah tepat sebelum mengesahkan pembayaran.**

3 **Setelah berjaya, anda akan menerima pemberitahuan yang memaparkan jumlah yang dibayar dalam kedua-dua mata wang.**

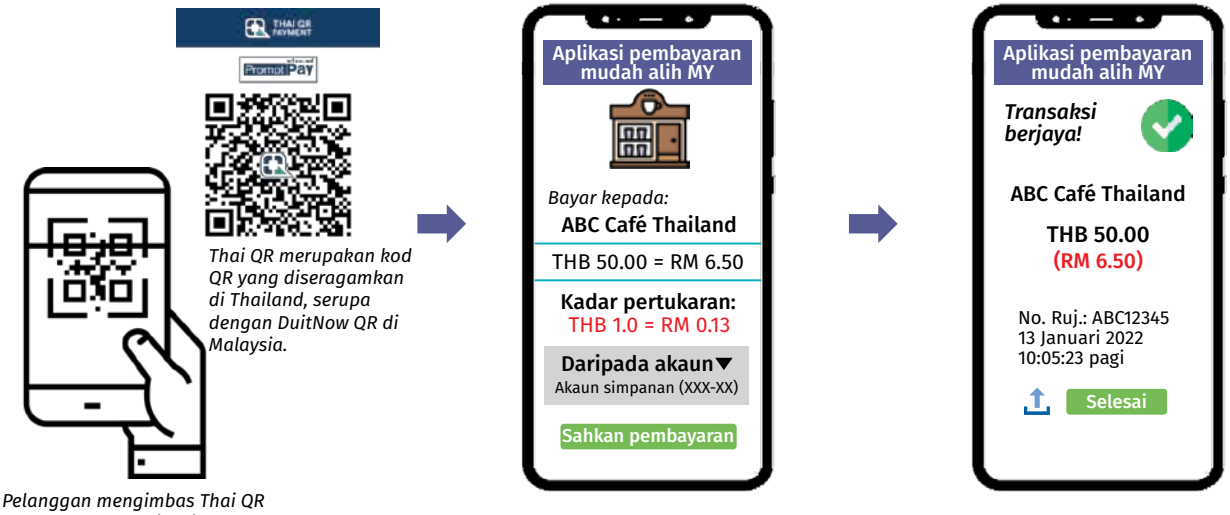

Thai QR merupakan kod QR yang diseragamkan di Thailand, serupa dengan DuitNow QR di Malaysia.

Pelanggan mengimbas Thai QR menggunakan aplikasi pembayaran mudah alih Malaysia.

Nota: Gambar rajah di atas adalah untuk ilustrasi sahaja. Paparan antara muka pengguna yang sebenar mungkin berbeza-beza dalam kalangan institusi kewangan yang mengambil bahagian.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Gambar Rajah 3: Langkah-Langkah Membuat Pindahan Wang Rentas Sempadan

1 **Masukkan nombor telefon mudah alih penerima dan jumlah bayaran.**

2 **Sahkan butiran pembayaran sebelum mengesahkan pembayaran.**

3 **Setelah berjaya, anda akan menerima pemberitahuan yang memaparkan jumlah yang dibayar dalam kedua-dua mata wang.**

Nota: Gambar rajah di atas adalah untuk ilustrasi sahaja. Paparan antara muka pengguna yang sebenar mungkin berbeza-beza dalam kalangan institusi kewangan yang mengambil bahagian.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Berpandukan kejayaan jalinan pembayaran dua hala, Bank dan PayNet sedang bekerjasama dengan BIS Innovation Hub dan rakan-rakan kongsi antarabangsa dalam inisiatif pembuktian konsep (*proof-of-concept*, PoC)[5] Projek Nexus. Projek ini bertujuan untuk mengkaji kebolehlaksanaan untuk menghubungkan pelbagai sistem pembayaran masa nyata pada peringkat global bagi membolehkan pembayaran rentas sempadan dalam tempoh 60 saat. Dapatan projek ini akan menjadi panduan terhadap pembangunan rangkaian sistem pembayaran masa nyata[6] global pada masa hadapan bagi membolehkan pembayaran rentas sempadan yang pantas dan lancar.

Gambar Rajah 4: Gambaran Keseluruhan Projek Nexus

Projek Nexus akan menguji kebolehlaksanaan untuk menghubungkan sistem pembayaran masa nyata secara pelbagai hala.

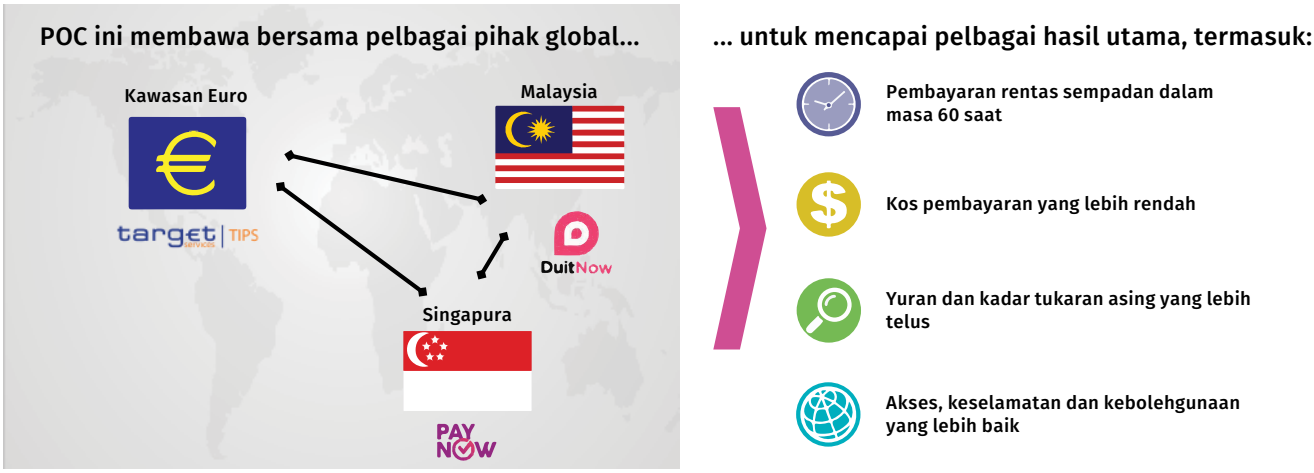

Sumber: Bank Negara Malaysia

[5] PoC ini tidak akan memproses pembayaran secara langsung dan tidak tersedia untuk kegunaan individu dan perniagaan pada masa ini.
[6] Pada peringkat global, lebih 60 negara telahpun melaksanakan sistem pembayaran masa nyata.